

Передплата	
на «РУСЛАНА» вносить:	
в Австрії:	
на цілий рік	12 р. ав.
на пів року	6 р. ав.
на чверть року	8 р. ав.
на місяць	1 р. ав.
За границею:	
на цілий рік	20 рублів
	або 40 франків
на пів року	10 рублів
	або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.	

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.
 Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.
 Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесени по 15 кр. від стрічки.

Три голоси перестороги

роздали ся на днях на адресу обструкції, а то з табору християнських соціялів, устами кн. Ліхтенштайна і з табору католицьких людовців, устами дра Ебенгоха і сольногородского крилошанина, дра Кальтнера. Перший з них обьявив себе вправді противником розпоряджень язикових, але рішучо осудив обструкцію яко неведучу до ціли тактику парламентарну; прочі два виступили в роли менторів, наколи обструкціоністи спосібні ще слухати слів перестороги.

Ми подали вже виїмки з річий кн. Ліхтенштайна і дра Ебенгоха. Нині додамо, що перший з них назвав гр. Баденього «непоборимим і незаступимим» в виду потреби як найскоршої полагоди угоди з Угорщиною; другий заявив, що его сторонництво піддержити завсїгди справедливі бажаня і потреби всіх народів австрійських, отже і Славян, а з другої сторони виступить рішучо против всяких змагань, стремлячих до розбитя єдности державної.

Погляди і програми сторонництв влярують ся. Заява кн. Ліхтенштайна має ту стійність, що відбирає обструкціоністам всяку надію на скріплене свого табору через 28 членів клубу Люеґера, а заява др. Ебенгоха тим симпатичніша для нас, що зовсім откровенно похваляє звісні розпорядженя язикові, уважаючи їх впливом тої справедливости, яку парламент і правительство заєдно повинні мати на оці супроти всіх народів австрійських, наколи в державі нашій має запанувати внутрішній мир.

Але неменьше цікавою є річ крилошанина др. Кальтнера, виголошена в това-

ривстві католицько-політичнім в Сольногороді. Розібравши суть розпоряджень язикових і поодинокі постанови в них, приходить др. Кальтнер до пересвідчення, що ті розпорядженя не можуть вийти на шкоду Німцям австрійским. Німці можуть понести деякі удари на свою народність, але з зовсім иньшої причини. З якої? Др. Кальтнер каже: «В часах середних віків, коли ще Лаба становила етнічну границю межи Німцями а Славянами на північнім всході, ішов Німець яко коляніст або робітник за Лабу. Коли одну часть Фрислянду залило море, коли німецьке населене зростало та коли будовались монастирі німецькі в краю Вендів, ішов туди і Німець, поселяв ся і розширяв язикову німецьку область чим-раз дальше на всхід. Однакож нині струя та на всхід (Drang nach Osten) спинена. До всхідної Прусії, на Поморе, на Шлеск і до німецької частини Чехії напливають громадно робітники славянські, Поляки і Чехи і не вертають вже домів, а поселяють ся постійно з родинами. Ще в північній Німеччині підлягають они звичайно германізації. Але не таке буває в Чехії. Тут českий елемент має силу против нечисленних Німців. Тут піддержують его компактно в центрі Чехії поселені Чехи. Тут втискає ся в оселі німецькі і českий клир, а на нещасте Німців родини českі плідніші. Се природний розвій. До того учить ся Чех дуже щільно німецької мови і видержує конкуренцію з німецькими робітниками. Се факти дійсно грізні для Німців českих.»

Пояснивши той природний розвій славянського елемента посеред німецьких областей, др. Кальтнер переводить доказ, що Німці з конечности і для самооборони повинні учить ся českой мови. Він каже: «Не щоби познакомитись з белетристикою, але

щоби видержати конкуренцію, мусять Німці учить ся по českи, як учать ся по французски або італійски для практичних взглядів. Як не хочуть німецькі урядники втратити всі свої становища в českих і мішаних округах, то най не слухають свого «Obstructions-майстра» др. Руса, а най приложать ся до науки другого краевого язика. При тім вийде на одно, чи розпорядженя язикові гр. Баденього будуть істнувати або ні, чи Чехію після проекту Руса поділить правительство на німецькі, českі і мішані округи, бо конечність научити ся другого краевого язика впливає з розкладу язикових областей і з соціальних обставин, а тих ніхто не в силі змінити. Не присвоить собі урядник-Німець в Чехії českой мови, то буде мусіти з конечности старати ся о місце поза Чехією. Він займе тоді ті посади, на котрі ждуть наші діти. А натомість у всі уряди в німецьких округах českого краю втиснуть ся самі Чехи яко такі, що присвоять собі знанє обох краєвих язиків. Німці, своїм опором проти розпоряджень язикових, підривають собі власноруч ґрунт з під ніг. Чи в сей спосіб хочять Німці českі спасати свою народність? — питає др. Кальтнер і кінчить увагою, що Німці упадають не лише по причині зросту славянського елемента, але і задля внутрішнього роздробленя на сторонництва і фракції.

Як бачимо, то дуже холодною водою полив Кальтнер бундючних і на свою висшу культуру гордих Німців. І виспа культура не поможе проти дійсности, що в наслідках своїх буває завсїгди дуже строгою і консеквентною. Виводи др. Кальтнера крім того дуже поучаючи і для національних шовіністів других коронних країв о мішанім населеню. Они показують, що Русин

16)

Думки і пісні

АМВРОЗИЯ МЕТЛИНСЬКОГО.

Із Сербії.

Пісні.

(«Думки и песни» стр. 151—3).

I.

Кидав світ Конда, текли сльози в матки;
 Вмер, поховали його коло хатки!
 Конду поховали в зеленім садочку,
 Під померанцем, в темнім холодочку.
 Мати що-ранку на могилі плаче,
 Чує що-ранку: і в могилі стогне...
 «Чи тобі, синочку, тяжко в могилі,
 Чи твої кости дошки придавили?»
 Голос з могили: «Мати моя мила!
 Не важка дошка, не тяжка могила;
 Та як коханка сльозу проливає,
 Сльоза та в могилу мою западає;
 Як вона горе своє проклинає,
 Кости ворухить, покій мій врзуша!»

II.

Під горою криниченька;
 Там вмивалась дівчинонька,
 Вмивала ся, говорила:
 Лице мое лебедине!
 Як би можна мені знати,
 Що прийде ся цілувати

Моє личенько старому:
 Пішла-б по полю пустому,
 Полинь рвала-б та давила,
 Полинєм що дня ся мила:
 Тільки-б він поцілував ся,
 Полинєм би одізвав ся
 Йому поцілунок кожний!
 Коли-б же я відгадала,
 Що молодий кохати ме,
 В біле лице цілувати ме;
 Квіточок би назбірала,
 Із них сок повидавляла
 Пахученький, солоденький,
 Своє личко-б їм вмивала:
 Як прийшов би молоденький
 Та зо мною цілував ся,
 По му-б медом одзивав ся,
 Медом поцілунок кожний!

III.

Три туги.

Соловейко, мала пташка, всіх розвеселяла,
 Тільки мені молодому три туги придбала:
 Туга першая для мене, для серденька мого —
 Не женила мене ньєка рано молодого;
 Туга другая для мене, для серденька мого,
 Що не грає вороненький коник підо мною;
 Туга третая для мене, для мого серденька —
 Прогнівала ся на мене дружина миленька!
 Виконайте мені в полі широкую яму,
 На два списи широкую, а вздовж на чотири;
 В головоньках червону ю рожу посадіте,
 А в ніженьках водиченьки потік проведіте:
 Може прийдуть молоденькі рожею квітчат ся,
 Може прийде хто з стареньких водиці напийт ся.

Із Польщі.

I. Морлак в Венеції.

із Мірковича.

(«Думки и песни» стр. 155—7).

Як остання копійка вже в мене загинула,
 Мене зараз невірна дружина покинула;
 Волох же прийшов та й каже,
 Що він добре, добре зна вже,
 В яким місті дадуть пити,
 Їсти, й хороше ходити...
 Та і грошей, каже, не платити мемо;
 Наберем ще й грошній, не лічити мемо...

«Як облитий у золоті, в сріблї ходити мещ;
 Що захочеш робить, тільки те і робити мещ;
 Там напїтку, там-то корму!
 Наберем ще і до дому!
 Сріблом, золотом блищати мемо,
 Шаблею ясенькою бряжчати мемо!»

Як завернеш в село, вийдеш ти за ворітєчка,
 То й одуне кватирочку кожна дівчинонька;
 Як затянеш пісню в літку,
 Кине кожна тобі квітку.
 Швидко, шпарко, бо як ждати мемо,
 Довго місця в місті тим шукати мемо...

Я повірив, дурний! та і кинув родиноньку,
 Та-й зайшов на чужину в лихую годиноньку!
 Тажкую несу покуту,
 З хлібом їм що дня отруту:
 Чи до віку ізморят муся,
 Як пєс на ланцюзі зоставати муся?

Кажу дівчинї про мою бідну головоньку, —
 Ізгнущаєт ся дівчина з нашої мовоньки;

галицький не тратить на тім, що знає язик польський, але велять догадуватись і Полякам, що і для них настав час, присвоїти собі знане рускої мови задля дійсних потреб і — внутрішнього мира...

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coullissen. Von Teodor Lorentzen.*
Знесене роботи після умови (акордової).

(Дальше).

Право виборче.

Головне домагане соціалдемократів є: «рівне право для всіх!» Тимто домагаються они передовсім: загального, безпосереднього, тайного права виборчого всіх понад 20 літ життя без ріжниць полу. Кожному прийде на думку; чужсе не одно, щоби право виборче виконувано від 25 літ життя коли вже всім має бути признане, замість від 20 літ? Оно справді так є. Але справа та має укритий гачок! Соціалдемократи кладуть таку велику вагу на 20 літних виборців, позаяк 25-літний чоловік при звичайних обставинах все таки зрілший, розважнійший і має більше досвіду. Таких людей соціалдемократи не люблять, а волять молодих, палких, бо з такими все можна вдіяти і они мало застаналяють ся над сутню соціалізму. Се домагане соціалістів має однак ще другий поважнійший гачок. Доси в Німеччині є ще опорою і охороною держави проти зверхних і внутрішних ворогів: військо. Соціалдемократи не могли ще здобути сеї твердині. Колиж 20 літні будуть виборцями, тоді й для війська легко буде досягнути право виборче. Сего лише бажають соціалісти, ботим можна втягнути військо в політичне житє, в агітацію, а соціалістична агітація перенесе ся з улиці і з шинків до касарні. А до чого веде політична агітація між війском, се бачили ми в Іспанії і Португалії і наслідки того в американських колоніях тих держав.

Щож можуть мати спільного військо, право виборче і робітничі змаганя? Соціалдемократи обіцяють поправу долі робітникам в соціалістичній державі будуччини, а се має стати ся не в мирній дорозі, а з підмогою перевороту і революції. Розходить ся отже о те щоби підорвати карність, зворушити військо. Все инше є менше важне. Внесеня для поправки долі робітників, каси, програми, брошури, часописи — все те лише служить для сеї ціли. Позисканє війська для ідеї соціалістичної се головна ціль. Бебель і у Відні і в Штутгарті виразно двічі назначив,

*) Див. Ч. 131.

що соціальна демократія не одоліє багнетів, тим то треба військо позискати для соціалізму. Те саме говорить Лібкнехт в своїм ділі «Zu Trutz und Schutz» на стор. 17.: «Наше змаганє є революційне. Революція є страшилищем для старих баб обоєго пола. Так, ми революціонери!» А на стор. 8-ій: «Хто заключив договір із смертию, сему запоручена побіда. Кров і зелізо можуть лякати трусливих, але ми глузуємо з погроз і небезпечностей!»

В р. 1869 отже на довго перед виданєм закона соціалістичного говорив а опісля печатав Лібкнехт: «Хто бажає нової суспільности, повинен передовсім подбати про знищенє старої держави!» А відтак дальше говорить (Über die politische Stellung der Sozialdemokratie стор. 7.): «Соціальна демократія не є вже питанєм теоретичним, але питанєм могутним, котре не рішить ся в ніякім парламенті, але на улиці, на боввищу!»

Так дійсно, улица є головною видівнею тих опікунів народу! А щоби тут свобідно порушати ся, бажають они військо втягнути в агітацію. Таж се поле попису для підохочених і незрілих недолітків від 18—22 років.

Соціальна демократія бачить в загальнім голосованю ідеал рівноправности і бажає пролетаризації права виборчого. Загляньмо до Німеччини, чи в парламенті тамошнім дійсно всі класи всі верстви справедливо репрезентовані мимо обовязуючого там загального і безпосередного права виборчого? Зовсім ні! Загальне право виборче покривдило тих, що числять на освічених, інтелігентних виборців, а принесло користи тим, що спекулюють на великі маси неосвічені. Гляньмо на Гамбург. Чим стало се місто могучим і заможним? Вжеж інтелігенцію і духом емким купецтва. А спитаєте, чи купецтво гамбурскє має свого заступника в парламенті? Зовсім ні, бо завдяки загальному, безпосередньому праву виборчому, заступниками Гамбурга є три соціалісти, котрі не мають розуміння для інтересів сего великого міста торговельного в державі, для практичних потреб і відносин до респітї сьвіта або для поглядів гамбурскєго міщаньства, а навіть не старають ся все те розпізнати.

Університети є неперечно огнищем високої просьвіти в Німеччині, а Німців називають за дла значного числа університетів народом мислителів. Але чи мали університети який вплив на законодавство через заведенє загального безпосередного голосованя? В кождім університетскім місті, де є одна або кілька фабрик мають робітники числом голосів більше впливу на законодавство німецкє, як всі професори і доктори разом. До того треба додати, що маси робітників не здають собі докладно справи з політики і мало єї розуміють, а сьуть звичайно ли-

ше машиною до голосованя для соціальної демократії.

Становищем своїм при сьвяткованю 25-літнього ювілею німецкєго цїсарства, показала соціальна демократія свої космополітичні змаганя звернені проти вітчизни і цїсаря а удаванєм ідеального ущасливленя народу змагає в дійсности до перевороту підюджуванєм верств суспільних против себе і з гори обдуманим підюджуванєм національного почутя в народі.

Далі буде.

Черніївський процес.

(Дальше).

Дальше зізнавав 4-ий з черги сьвідок Кароль Вишатицький, постенфірер жандармерії під присягою. Був з Нідерлем у віїта, котрий вказав їм, кого арештувати. Алярмовано дзвоненєм, люди збігли ся. Сьвідок мотає ся що до того, чи люди казали: «наша або ваша смерть» так само що до того, чи вахмайстер остерігав людей перед ужитєм зброї. Оповідає, що оден селянин кликав: «коли цїсар каже стріляти, то стріляй» і в тих словах добачає опір і визване. Сего не згадував в слідстві ані Нідерле ані Вишатицький. Обжалований Чубатинський подає, що просив Вишатицького, щоби позволив єму (Чубатинському) успокоїти людей, але він на се не позволив, сказавши до него: «стули писк». Вишатицький сего собі не пригадує. Сьвідок потверджує оклик: «гурра!», коли ескорта виїшла з канцелярії, селяни кинули ся на арештованих і спиняли їх похід. Вахмайстер шаблею а иньші жандарми багнетами зробили собі дорогу, що ледво могли пересунути ся з конвоєм. З 25 обжалованих пригадує він собі лише Софію Борисову, котра кричала: «жидівска справедливість — виріжемо всіх жидів», як ескорта відійшла вже на яких 20 кроків від товпи. Люди просили, щоби арештованих не заковувати, але се було неможливо, бо товпа була-б відбила увязнених. Люди кликали: «Голови свої положи-мо, най нам буде смерть, або не беріть увязнених, або ведіть нас всіх до Станиславова».

Пятий сьвідок Ігнатій Нітш 48 літ, рим. катол. ротмістр жандармерії в Станиславові, завізаний для поясненя, кому і коли належить накладати ланцушки. Інструкція каже: «коли оден жандарм веде кількох увязнених, тоді обовязаний наложити ланцушки». При транспорті 9 увязнених через чотирох жандармів, припадало на одвічальність кожного жандарма 2—3 отже в Чернівці було наложене ланцушків після інструкції потрібне. Що до ужитя зброї яко средства остаточного, поясняв сьвідок, що ладні средства (упімненє, арештованє, наложене ланцушків) не були конечні, а в данім случаю навіть неможливі. Оден з раних, котрих сьвідок відвідував в шпитали, Панько Борко, оповідав єму, що жандарм Подолевский біг кількнайцять кроків до спокійно стоячих селян і пхав багнетом, то в сю, то в ту сторону. Глота була така, що вози тамтуди переїзджаючи, мусіли ся здержати, бо не могли переїхати.

Кароль Штрассер, 52 роки, секретар староства станиславівскєго, зізнає під присягою: Повід засистованя виборів з 4 курії був такий: Василь Чубатинський інтерпелював сьвідка, що в лїтї голосованя з курії 5-ої відбутого рано зайшли неформальности, бо він переглядав лїсту з 5-ої курії. Сьвідок радив єму віднести ся в тій справі до староства, а відтак приступив до виборів з 5-ої курії. Перший віддав голос жид Енгельберт. Стеван Гах крикнув, що сеї жид вже голосує четвертий раз — «а беріть но того жиди!» Жиди почали обертати, повстало замішанє. Було дві лїсти: віїта з жидами і селян-радикалів під проводом Чубатинського. Чернів після зізнаня сьвідка є гніздом радикалізму. Сьвідок оповідає, що богато голосувало на обидві лїсти. Добачаючи, що заносить ся на бурю, сказав селянам: «Коли ви такі, то буду мусів просити старосту о асистенцію жандармів». Жидів дальше турбували і они почали втікати. Сьвідок спитав віїта о назвиска тих, що бють жидів, а побачивши, що є тероризм на виборців, забрав папери і виїхав. Грізних окликів не чув. Скоро приїхав до Станиславова, прибув до сьвідка, до уряду, посесор Маргуліс, сильно за-

Люди з нашого тут краю
Стали иньшого звичаю!
Як билинка, не приймати муся, —
Я в чужині вітром розмітати муся!

Рідна мати, країно, країночко!...
Де поглянеш — приятель, поглянеш — дру-
жничка...

Рідні, рідная і мова!
Доброго нема-ж тут слова:
Не спочивай і не гай ся,
Ласки-ж і не сподівай ся;
Я як травка, що росла де трави,
Та-й занесла її буря на-глиб ставу!

II. Дорога.

Из Витвицького.

(«Думки и пїсни» стр. 158-9).

Дальше в сьвіт — шукать науки!
Годі мліт, зложивши руки!
Чужий розум нам підмога:
В сьвіт дорогу, в сьвіт дорогу!
Де вікує сніг на кризі,
Де земля в зеленій ризі,
Де без хмар все сонце жарить,
Де щоденно дождь та хмарить,
На моря, на гори з сталі,
На-сьвіт, на сьвіт, — далі, далі!
З гір на гори, вище, вище!
Де закутав їх сніг білий...
І до сонця ближче, ближче!
Як орел криластий, сьмілий...
Там на вітрі в хмарах стану,
Там ясні зірки достану...
І рукою, і ногою
В хмару вдарю, дождчик пролью
Над землею, над пашнею...
І без лиха, і без страху
Полину я по тім шляху:

Срібло в місяця возьму я,
З сонця золото зніму я!

III. Чорнобрівка.

Из Сугодольского.

(«Думки и пїсни» стр. 159-60).

По середині дороги
Козак зустрів дівчину.
«Козаченьку! болять ноги:
Возьми мене за спину».
«Моя мила дівчинонько!
Коники мій брикає».
«Я возьмусь за козаченька
Білі руки маю».
«А як война? а вороги
І страшні, і грізні».
«Ворог? о! ні, мій дорогий!
Він нас не розрізни».
Як схилив ся козачина,
Шабелька брязчала;
Не лякала єя дівчина,
На коня сїдала.
Скачуть, скачуть по долині
Коханка, коханий;
Грав, несучи дівчину,
Коничок буланий.
Вже минули і пригорок
Коханий, коханка...
А в козака лихий Турок
Пук із-за курганка!
Козак долі... шабля брязчить...
Кінь по полю скаче...
На коневі Турок летить
Дівчинонька плаче.

(Конець буде.)

крівавлений і дав свідкови картку, на котрій були виписані назвіска тих, що були жидів. Після сеї картки і власних помічень свідка на місці заряджено ув'язнення.

Предсід. Ви сказали, п. секретар, що селяни черніївські радикали. Що вас о тім впеvняє?

Сьвідок: Так їх називають. **Предсід.:** А за що?

Сьвідок: Не знаю; я урядник і в політичні справи не вдаю ся.

Предс. А кождо назвали ви радикалом?

Сьвідок: Не знаю, що то є радикали.

Предс. А щож закидують черніївським селянам ті, що їх звуть радикалами?

Сьвідок: Закидують їм, що в читальні «Просьвіти» мають і читають заказані книжки і часописи, збирають ся на наради і все хотять перевернути.

Др. Олєсницький: Прошу мені пояснити, для чою п. секретар засиствував вибори.

Сьвід. Я мусів, бо був гвалт публичний.

Др. Ол. Закон карний знає 13 случаїв гвалту публичного, який же з тих був при виборах?

Сьвід. Не знаю закона карного.

Др. Ол. Але може самі означите, який там був гвалт публичний.

Сьвід. Очевидно був гвалт публичний, бо перешкоджено мені в урядованю.

Др. Ол. Здає ся, що добре не розумію п. секретаря.

Сьвід. Говорять, що парламентарна обструкція то також гвалт публичний. **Др. Олєс.** Дякую п. секретареви.

Предс. Обжаловані жалують ся, що по переведеню виборів з 5-ої курії не оголошено їм результату.

Сьвід. Я був змучений, терплю на душність, отже я хотів се по полудни зробити. **Предс.** Але по полудни се не вдало ся.

Сьвід. Се одно, а вдруге Чубатинський виразно сказав, що як я пішов на обід і лишив папери, селяни докладно переглянули лісту голосованя.

Др. Дудикевич. Чи протокол, приписаний ординацією виборчою, був списаний, по виборах?

Предсід. Ми не маємо справджувати, чи вибори були легальні.

Др. Дуд. Мені дуже залежить на сім питаню. **Предс.** Прошу питати.

Др. Дуд. Повтаряє своє питанє. **Сьвід.** Ні, бо не знаю, чи се потрібне. Впрочім я здав справу староству. О год. 1-ій перервано розправу. Засуд западе імовірно ледви в п'ятницю.

(Далі буде).

Вісти політичні.

Гр. Бадені був 21 червня у цісаря на довшій авдиєнції.

«N. fr. Presse» з 22 червня злобить ся знова, сим разом на фєдвалів чєских. Її дуже не до вподоби тісний союз тих фєдвалів з Молодочехами. Она пригадає Молодочехам їх давнійшу програму, що гласила: «Шляхта чєска — се нещастє народу чєского». А нині? Нині ті Молодочехи ідуть рука в руку з сею шляхтою! Другий хробак, що вертить душу «N. fr. Press-и», се та обставина, що гр. Дейм в своїй річі в Таборі заздальгідь сказав, що єго сторонники не бачать потраби, посередничити межи Чехами а Нїмцями. Сей висказ уважає орган збанкрутованих лібералів за удар в лице гр. Бадєньому, котрий бубдьто наміряв через шляхту чєску (яко уміркований елємент) впливати на Молодочєхів. Трєта річ, що денєрвує «N. fr. Press-у», се сказанє гр. Дейма, що тепєрїшна бїльшїсть парламентарна стоїть сильно та що Чехи не мають чою боятися «N. fr. Presse» не бачить в таких обставинах виходу для свого сторонництва. Противники єї не розпадають ся, а она рада би як найскорше побачити, що Молодочехи і фєдвали розійшли ся. Одним лишє потїшає ся орган обструкції, іменно, що єї Зденко Шїкер вїхав щасливо 21 червня в трїумфі до Зацу та що жінки засипали єго цвїтами. Нєвинна радїсть.

Обструкція перєсєляє ся тепєр на полуднє. Вожди людогого сторонництва нїмєцкогю, як Штайнвєндєр і Гофман Вєлєнгоф, задумали

на 11 липня скликати «Parteitag» до Цєльовця в Каринтії. Чою не доказано в Хебі, те має довершити ся в Цєльовці.

«Narodni Listy» принєсли статю, в котрій сказано, що тепєрїшна хвїля не кончє на дає ся до перєговорів. Як би перєговорювати, то треба би обєм перєговорів розширити на Мораву і Шлєск. Там права народу чєского заєдно ще прикорочєні. Предметом перєговорів окрім язикових розпоряджєнь мусїла би стати і несправедлива ординація виборча Шмєрлінга. Потім можна би говорити з Нїмцями і о національних куриях. Наколи правитєльство бажає санаций сумних відносин в Австрїї, то повинно взяти ся щиро до дїла. Криками Нїмців не треба трївожити ся. На се питанє вижидаємо від гр. Бадєного щирої відповіді. «Deutsches Volksblatt», уважаючи сеї висказ «Narod. List-iv» за ультиматум до правитєльства, додає, що гр. Бадєні длїятого здержує ся від іменованя дра Кайцля мїнїстром для чєских країв, бо він поставив за услїве, щоби перєд іменованєм Чехи найшли modus vivendi з Нїмцями. Як запутано є дїла та справа, виходить з того, що сказав на днях один консерватист(?) шлєский. Сей бачив би дуже нерадо ліберальних Нїмців в союзї з ліберальними Молодочехами. Як би прийшло до такого союзу, тоді Долїтавщина вєтупила би на ту ховєску дорогу, по котрій ступає нині Угорщина, де всїми справами орудуєть ліберальні жиди. В інтерєсї консерватистів лєжить протє, не допустити до союзу Молодочєхів з ліберально-жидівськими Нїмцями.

В соїмі угорєским продовжає ся обструкція протїв прасових законів.

Торжєству ювілєйному королевї Вікторїї сприяє найкрасна погода. 22 червня відбулись благодарєтвенні богослужєня у всїх костєлах, відтак відбув ся в палатї Букінгємськїй гальовий обїд, в котрїм взяли участь всї заступники держав європейських і дєлєгати з колїонїй англїйських. Президент Сполучєних держав в Амєрицї, Мєк Кїнлі перєслав королевї поздоровнє письмо в імени своєї держави. Авєстрию рєпрєзентує на торжєствї архикнязь Фердинанд д'Єстє.

Услїва мїра турєцко-грєцкогю в теорїї уложєні. Розходить ся лишє о їх перевєдєнє. Найтрудїйшою точкою до рїшеня будуть імовірно кошти воєнні. Турєчина рада при тїй нагодї заробити 173 мїлїонів франків і не хоче з сеї суми снєстити ні сотика. Натомїєть аргументує Греція, що фїнанси єї завандто лихі, як щоби могла згодити ся на так високє відшкодованє воєннє, тим мєншє, що Турєчина провокувала вїйну. В Тєсалїї рїшила конферєнція амбасадорів змінити границю турєцко-грєцку в користь Греції.

Президент Франції, Фор, має в сєрпни віддати гостину царєви росїйскому. Він має навістити Петєрбург і Москву, а пробудє в Росїї 10 днїв. Чи мїнїстер заграничних справ Ганотї і прєзидєнти обох палат будуть єму товаришити в поїздцї, се ще питанє.

Новинки.

+ Видїл Наукового Товариства ім. Шевченка рїшив на вчєрашнім засїданю не брати ніякої участи в ювілєю аранжованім т. зв. краєвим комїтетом руским виборчим і відкликав своїх дєлєгатів, котрих вибрав був для вєтупної наради. Ми ї не сумнівали ся, що дєлєгати побачивши себе в такїй гарній компанїї призначили свою покінчєною і дальшє не думали рук прикладати до кацапєских сдєлок.

— Іспит зрілости в ц. к. рускїй гїмназії в Перємишлї відбув ся сєго року в днях 12—19 червня 1897 під проводом п. інспєктора краєвогю Івана Левїцкогю. До іспиту зголосилось 29 абїтуриєнтів: з них зложило іспит з відзначєнем 3, з добрим поступом 20, з поправкою в однім предметї 3, рєпрєбованих на рік 2, одєн не явив ся до іспиту задля слабости. — Іспит зрілости здали: Василїк Іван (з відзначєнем), Войтович Пєтро, Волосїнка Павло, Грицаїко Оєсп, Захаряєвєвич Марїян, Івашко Михайло (з відзнач.), Клїпн Нїколай (з відзн.), Клєфас Іван, Нєстєрович Мїрон, Паар Алєксандєр, Пшєпорєкскїй Андрїй, Рїнявєць Дєнис, Рудавєскїй Інокєнтїй, Савнїцкїй Пєтро, Тїсовскїй Володимир, Туна Оєсп, Уєстїяновскїй Мїрослав, Цюк Лєонтїй, Цюк Юлїян, Шєвчик Іван, Шєхович Роман, Шопє Володимир, Яворєскїй Володїслав.

— Вступні іспити до I. і прїготовляючої клєси на р. 1897/8 відбудуть ся сєго року в рускїй гїмназії в Перємишлї дня 16. липня перєд фєрїями, а 1 і 2. вєрєснєю фєрїях о 8 годїні рано. Зголосуватись треба що наймєншє дєнь перєд іспитом в канцєларїї гїмназіяльнїй і принєсти мєтрику учєника, свїдоцтво шкїльнє (наколи учєник ходив до шкoли) і свїдоцтво защїплєної або відновлєної вїспи в роцї попєрєднім.

— В дївочїм інститутї СС. Василянок ул. Зпблїкєвїча 24. відбудєть сєї суботи пошє з домових предметів. — Початок о годїні 4-їй.

— Плата урядників. Ліберальні днєвники відєньскї подають вїєть, що гр. Бадєні в розмовї з головою касїна урядничого у Віднї дав запоруку, що плати урядників державних будуть пїдвисшєні з 1 сїчня 1898 р.

— Парох вїрмєнськїй Бєрєжан, о. Йосїф Тєодорович, іменованїй члєном вїрмєнсько-католицької кашїтули у Львовї.

— Град. Мїнувшїої п'ятницї пополудни упав великий град з тучєю в Станїславовї. Кавалки лєду, велїчини волоских орїхів падаючи з велїкою силою, поробили значні шкoди. На дєяких улїцях стояла вода по колїна. Для умoжлївлєня комунїкації потрібна була формальна ратункова помїч.

— Гїмназія польска в Цєжнїні. Пос. Свєжкї і Мїхєйда були на днях на авдиєнції у гр. Бадєного в справї наданя гїмназії польскїй в Цєжнїні права публичности. Президент кабїнету обїцяв справу сю полагадити успїшно по поворотї мїнїстра просьвїти з Карлових Варів.

— 1493 посад канцєлїєстїв. «Wiener Ztg.» оголошує розпоряджєнє мїнїстерєтка справєдливостї о системїзованю нових 1493 посад канцєлїєстїв при судах 1 і 2 інстанції.

— Рай галицкїй. Дня 19. червня помер нагло в Стєцєвї повїта снїятиньского Іван Турок, сєлянїн. Секція судова, прєдпрїнята повїтовим лїкарем Вєрнером, показала, що нагла смерть наступила в наслїдок — голоду! Коментар злишпїй.

— Іспит з нової процедури судової мають здавати не тїлько ті, що тепєр прїступають до судових іспитів, але також і ті, котрих перєд 15 мая мїнувшого року рєпрєбовано.

— Від чою у нас так похолодїло? Причина лєжала в тїм, що в цїлих Альпах на високостї 1.200 мєтрів упали свїжї снїги та що в рїжних сторонах упали гради. Понад побєрєжєм адрїйським лютїлись 20 червня сильні бурї, що в Тєрєтї, Вєнєцїї, Городїшчї і Горїцїї натворили богато шкїд. Пад виступив з бєрєгів. В Гмундєні упав в ноцї з 19 на 20 тєрмомєтр на 7° Рєомїра. В околицї Ішля снїги. Рївнож і в Тїролї на горах снїжні мєтєлицї. Над Любляною пронїє ся 20 червня сильний оркан з градом і зливами. В Караванках область лїсна і полонїни покрилїсь також свїжїм снїгом.

— Автором штуки «Гнобитєлі народа», що дала спонукку соціалїстам краківським до дємонстрації в лїтнім театрї, є заступник прокуратора державного, Калїтовскїй. Антисєміти вислали єму на днях числєнні поздоровні тєлєграми. Причиною дємонстрації була обставина, що герої штуки, Карпєльскїй, був схарактеризованїй на сєпї як живий Дашїнскїй. Штуку відограєно ще третїй раз ві второк бєз перєшкoди.

— Посїдиноє. Межи угорєским послом Сїмою а Пульським відбудє ся розправа на пїстолї з нагоди, що пос. Пульскї в соїмі угорєским сказав: Такї послї як Сїма, що залягають з податками на сотки, коли бїдних людїй за 1-50 кр. секвєструють, не повинні засїдати на крїєлах посольських.

— Мода на бомби. В Барцєльонї подібано 21 червня бомбу з запалєним лїонтом перєд кошарами артїлєрїї, однак на щастє прїдушєно вчасно горючий лїонт.

— Лєпін, прєфєкт поліції парїєскої, що мав стїлько клопоту з бомбами, упав при обзорїнах театрї Варїєтє в Парїжї з високостї 3 мєтрів і сильнє потовк ся.

— В Кутаїсї, на Кавказї, лучила ся цїкава прїгода. Жінки перебїрали ся по ноцях в одєжї чєрнєчї і надїли мужчїн, іменно молодих хлопців, в віддалєні улїцї до мїсто. Знадєжих обступала відтак товпа жїнок і кїдалась на них з палицями, камїнем а навїть з ножами. Два пїтомцї сємінарїї духовної дієтали ся случайно чи не случайно в таку юрбу і лєдвї уїшли з жїтєм. Перєполох відняв їм мову. Заряджєно доходжєня. Догадають ся, що в Кутаїсї вїтворїла ся сєкта жїнок, що вїповїли мужчїнам вїйну на ножї. Чи се не старї паннї?

— Звїрїєть чи божєвїльнїєть? З Парїжа доносять: На площї сьв. Мїхайла вертав 20. червня ноцїю молодїй робїтник-соціалїст з своїм батьком домів. Батько вгворював єго щоби не дав втїятися в товариства соціалїстїчнї. Прїйшло до супєрєчки, в котрій роз'ярєний сїн добув ножика, кїнув єя на батька, завдав єму 84 ран, а в добавок убитому відтїяв голову. Відтак став утїкати. Колиж прїхожї заступили єму дорогу, убїйник завдав собі рану в грудь і помер.

— **Острови гавайські** закупили Сполучені держави Півн. Америки за 4 мільйони доларів. Площа їх виносить все на все 360 квадрат. миль. По-східний король, Калякава, що помер, бездітно перед осьми роками, гостив в р. 1881 в Європі, був у Відні і танцював навіть в Пратері з по-коївками. Вже тоді хотів він банкирам відень-ским продати своє королівство за 2 мільйони до-лярів. Сам він був мужчина на сяжень високий, ходив в сивім сурдуті і в яснім цилиндрі. Держава его була устроена по европейски з пала-тою панів і посольскою.

— **Верді**, звисний композитор опер занедужав, однак житю не грозить небезпечність.

— **Новий Мілян**. Одинацятилітній князь Але-ксандер Батенберський мешкає зі своєю мате-рню в домі своєї бабки, англійської королевої, Вікторії. Недавно дістав він від матери золотий червонець, протратив его дуже скоро і звернув ся до матери з просьбою о другий. Мати відмо-вила ему а молоденький князь звернув ся ли-стовно до бабки і просив грошей. Баба присла-ла внукови місто грошей ллет з уніменем, що-би писав чемнійші листи. Молоденький князь відписав: »Дорога Бабуно! Твій лист я одержав. Повір, що Твоя відмова не пригнобила мене. Було се дуже гарно з Твоєї сторони, що Ти да-ла мені добру раду. Твій лист продав я яко ав-

тограф за 4 фунти штерлінгів і 10 шелінгів«. Чи бабка утішила ся тим дотепом внука? — не зна-ємо. Скорше подумала: В тім хлопці проявляє ся душа сербского короля Міляна, звисного з фі-нансових операцій.

— **Іменована**. Міністер скарбу іменував надпо-борцями в окрузі львівської крайові дирекції скарбу поборців: Крамажа, Киричинського, Ки-лярекого, Грунера, Коєньского, Новицкого і Гу-берта, відтак контрольорів: Бурдовича і Гро-децкого.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 23 червня 1897.

I. Актіи за штуку.

	пла- тять ал. кр.	жада- ють зл. кр.
Зеліз. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.	216 —	219 —
Зеліз. Львів-Черн.-Яссн по 200 зл. валь. србл.	286 —	289 —
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.	398 —	408 —
„ кред. гал. по 200 зл. в. ав.	—	210 —
Гарбарні в Решові по 200 зл. в. ав.	195 —	205 —
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим Ліпінского по 500 кор. в. ав.	250 —	260 —

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.	110 80	110 90
„ „ 4 1/2% „ льос в 50 л.	100 —	100 70
„ „ 4% „ в боль. по 200 К.	96 70	97 40
„ краев. 4 1/2% в. ав. льос в 51 л.	100 50	101 20
„ „ 4% в. ав. льос в 57 л.	97 50	98 20
Тов. кред. гал. земс. 4% (перша еміс.)	97 80	98 50
„ „ „ 4% льос. в 41 1/2 літ	97 60	98 80
„ „ „ 4% „ в 56 літ	97 40	98 10

III. Обліги за 100 зл.

Гал. фонду прошинац. 4% в. ав.	97 80	98 50
Буков. „ 5% „ „	102 75	—
Комунальні Банку кр. 5% (2 ем.)	102 20	—
„ „ 4 1/2% (3 ем.)	100 20	100 90
Позички краев. 6% ва. з року 1878	108 —	—
„ „ 4% „ 1891	—	—
„ „ 4% по 200 кор. з р. 1898	97 70	98 40
„ м. Львова 4% по 200 кор.	97 10	97 80

IV. Льоси.

Міста Кракова	25 80	27 80
„ Станіславова	42 —	—

V. Монети :

Дукат імперський	5 60	5 70
Наполондор	9 48	9 58
Пів-імперіал	9 55	—
Рубель російський срібний	1 20	1 25
„ паперовий	126 70	127 50
100 марок німецьких	58 40	58 90

1000

туток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туток **АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ**

Львів, уліця Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туток разом упаковане і відсилка franco.

„ДНѢСТЕРЪ“

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

у Львові в домі „Просвіти“ Ринок ч. 10.

перше і одинокє руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Ем. Кард. Митр. і Преосв. Еп. Ординариати всіх трех Епархій, обезпечає будинки, худобу, господарські знаряди, збіжє в зерні і солоні, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо най-низшою оплатою.

Школи ліквідує ся і виплачує ся сейчас по пожарі а договори заключені з першими ТОВАРИСТВАМИ контрасекураційними подають „ДнѢ-стерові“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси »Дністра« приймає Банк крайвий при позичках гіпотетичних.

На житє можна обезпечити ся через „ДнѢ-стеръ“ після всіх можливих комбінацій в ТОВАРИ-стві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористійші услівя і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „ДнѢстеръ“ стоваришенє зарєстрованє з обмеженою пору-кою, приймає від своїх членів і третих лиць **вкладки до опроцентованя по 5%.** Гарантія ціл-ковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок від-тягає ся десята часть на удїл.

Зголошенє о удїленє агенції в місцевостях де »ДнѢстеръ« не є засуджений, приймають ся.

(46—?)

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм і

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всі иньші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-дневним речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

АНТІН ПІЗУНЬСКИЙ

Львів, Академічна 12.

Богато заосмотрений на кожний сезон

Магазин конфекції дамскої

порукає завсїгди наймоднійші Сукні до проходу, Костюми ранні, Матини, Шляфроки, Пенюари, Блюзки, Сорочки, Гальки з наймоднійших матеріалів, дешевше ніж деінде. 151 12—47

Вже появила ся з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски містить 41 знаменитих зуп.

Всі печенї, які тільки можливі: Волові, баранячі вєпрові і т. д.

Байцованє шинок, робленє знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизп і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капу-єю і т. п.

Робленє вкусного набїлу і т. п.

Все в рускій мові.

Ціна 70 кр.

По надїсланю переказом 76 кр. висплатє франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спіл-ка, Львів. Готель Жоржа.

РОБІТНЯ СТОЛЯРСКА

МИХАЙЛА ВАСИЛИЦІ

у Львові, уліця Різницка ч. 13.

Виконує всїлякі роботи столярскі а іменно: меблі, порталі, іконостаси церковні, лавкі шкільні і церковні як також будовляні роботи при-ймає по умірованих цінах.

З поважанєм **М. ВАСИЛИЦЯ.**

Т. А. КАЛІЧЕК.

Робітня

убрань жіночих

у Львові, Ринок ч. 25., (I. поверх)

приймає всїлякі замовленя і виготовляє їх з гу-стом і елеганцією після найсвїжійших журналів

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупні:

Свїтло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл.

посилках почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко

ВИНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Иньші товари по уміровених цінах.
